

Т.В. Попігіч, ст. викл. (ЛТЕУ, Львів)

О.І. Будаї, студ. (ЛТЕУ, Львів)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Інвестиційна діяльність займає центральне місце в економічному процесі і зумовлює загальне зростання економіки. У результаті інвестування збільшуються обсяг и виробництва, зростає дохід, який частково накопичується в процесі діяльності підприємства, внаслідок чого відбувається подальше розширення виробництва, що призводить до отримання прибутку. В сучасних умовах можна з певністю сказати, що інвестиційна діяльність притаманна майже кожному підприємству. Попри це, вона є одним з найбільш складних і ризикових видів бізнесу.

Одна із перешкод, яка стоїть на шляху розвитку підприємств, є відсутність фінансування. Неповне та необ'єктивне розкриття інформації про інвестиційні процеси не дозволяє повною мірою залучати зовнішні та внутрішні інвестиції, тому потрібно застосовувати більш ефективні облікові методики, які б формували додаткові фінансові ресурси підприємства. На сьогодні питання оптимальної організації обліку фінансових інвестицій є вельми актуальним.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та розкриття її в фінансовій звітності визначає П(С)БО № 12 «Фінансові інвестиції».

Основними напрямками організації обліку фінансових інвестицій можна визначити:

- забезпечення обґрунтованої класифікації операцій із фінансовими інвестиціями для потреб обліку;
- організація оцінки фінансових інвестицій на дату здійснення операції та дату формування балансу;
- організація своєчасного і правильного документування операцій із фінансовими інвестиціями;
- організація аналітичного та синтетичного обліку в системі рахунків в облікових регістрах;
- організація підсумкового обліку в облікових регістрах, Головній книзі та формування фінансової звітності;
- організація проведення інвентаризації наявних цінних паперів, поточного стану та ефективності фінансових операцій підприємства.

При дотриманні системного підходу, взаємодії різних методів обліку, підпорядкуванню оперативному та стратегічному управлінню діяльністю підприємства, організація обліку фінансових інвестицій вважається доцільною.

Основою організації обліку фінансових інвестицій є економічно обґрунтована класифікація, яка, як правило, проводиться з метою визначення терміну вкладення та методів обліку фінансових інвестицій. Тому важливим є їх поділ на поточні та довгострокові фінансові інвестиції. Під поточними фінансовими інвестиціями розуміють інвестиції на термін, що не перевищує один рік та які можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент. Довгостроковими вважають фінансові інвестиції на період понад один рік, а також всі інвестиції, що не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент.

Організація обліку фінансових інвестицій охоплює первинний, поточний (синтетичний та аналітичний) і підсумковий облік. Касові ордери, платіжні доручення, виписки банку з поточного рахунка є підставою для здійснення записів в облікових регістрах щодо операцій придбання або продажу цінних паперів. По кожному пакету придбаних цінних паперів складається реєстр. Аналітичний облік повинен бути так організований, щоб надати можливість отримання інформації про фінансові інвестиції за видами придбаних цінних паперів, за кожним окремим підприємством, що їх емітувало, за географічним принципом, за прибутковістю здійснених вкладень, за терміном їх погашення тощо.

Об'єктивна оцінка організації обліку фінансових інвестицій на підприємствах є головною метою. Повне відображення та своєчасне реєстрування в облікових регістрах операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями, є необхідною умовою оптимальної організації їх обліку. Для задоволення інформаційних потреб зацікавлених осіб у звітності повинна узагальнюватись інформація про такі операції, що у свою чергу надасть можливість провести аналіз та аудит для покращення ефективності інвестиційної діяльності.

Отже, для оптимальної організації обліку фінансових інвестицій потрібно налагодити обліковий процес від первинної реєстрації економічної інформації до складання звітності та формування необхідної інформації для потреб управління фінансовими інвестиціями. Це, у свою чергу, в умовах недостатності власних ресурсів, дасть можливість здійснювати заходи з розробки інвестиційних пропозицій та інформування інвесторів щодо переваг інвестування саме в це підприємство.